

بررسی اثر عسل در پیشگیری از زخم معده

دکتر مهدی اخبارده متخصص تغذیه بالینی دانشگاه علوم پزشکی بوستون مرکز تحقیقات اعصاب محیطی دانشگاه بوستون ایالات متحده دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه و هدف: زخم معده یک فرآیند چند عاملی است که

در پیدایش آن تغییرات در عروق، ترشح موکوس، ترشح اسید معده و بیشیمی مخاط لوله گوارش دخیل است. آسپرین به عنوان یک داروی ضد التهاب غیر استروئیدی (NSAID) علی رغم اثرات درمانی بسیر زیادی که دارد می تواند باعث ایجاد آسیب های مخاطی در معده شود. این آسیب ناشی از وقفه در سنتز موکوس معده، افزایش تشکیل رادیکال های آزاد و مهار سنتز پروستاگلاندینهای ۲ pGL و ۲ PGE است. عسل در طب سنتی دارای کاربردهای درمانی بسیار زیادی از جمله در بیماریهای عفونی و گوارشی است.

مواد و روش ها: در این پژوهش پس از ایجاد ۴۸ ساعت گرسنگی در ۳۰ عدد موش صحرایی، زخم معده توسط سپانسیون آسپرین و طبق شرایط استاندارد ایجاد شد. یک ساعت قبل از تجویز آسپرین مقادیر مختلف از عسل تهیه شده از کوهستانهای اطراف شهرستان خوانسار به صورت خوراکی به حیوان تجویز گردید. پس از آن معده حیوانات بیرون آورده شده و از انحنای یزرگ باز گردید و طبق معیار J.Score زخم ها از نظر اندکس زخم ارزیابی شد. سپس بررسی های آماری توسط آزمون t-student و نرم افزار SPSS به عمل آمد.

یافته ها: یافته ها بیانگر این حقیقت بود که عسل به مقدار ۳ گرم به ازاء هر کیلو گرم از وزن حیوان بیشترین اثر را بر روی پیشگیری از زخم معده ناشی از آسپرین دارد ($P < 0.05$) و بعنوان یک نتیجه گیری کلی عسل می تواند در پیشگیری از زخم معده بکار رود.

استنتاج: در زمینه مکانیسم اثر عسل بر زخم معده می توان اثر مهارتی روی سنتز پروستاگلاندین ها، مهار ترشح اسید، تغییر PH معده، تحریک ترشح بی کربنات و ... را نام برد. با این حال مکانیسم های فارماکولوژیک این ماده طبیعی و ماده موثر عسل در پیشگیری از زخم معده نیاز به مطالعات بیشتر دارد. قسمتی از آن توسط همین محققان در حال بررسی است.

واژگان کلیدی: آسپرین، زخم معده، موش صحرایی